

Research Paper

Pathology of metropolitan areas with emphasis on participatory governance: A case study on Tehran Metropolis

Mohammad Ali Khaliji *¹

¹ Assistant Professor, Department of Urban Planning, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

10.22080/USFS.2021.18685.1977

Received:

July 28, 2020

Accepted:

January 11, 2021

Available online:

December 22, 2021

Keywords:

Urban management, metropolis, participatory governance, structural equations

Abstract

Social activities in the community are fruitful due to the use of proper and efficient management. Meanwhile, metropolises, as one of the manifestations of life and social activities, suffer from disorder and anomaly without proper urban management. The management of metropolitan areas has many complexities and must have integrated organizational and governmental arrangements. The most important challenge in these areas is the growing borders and political divisions, which will lead to political divisions. Accordingly, the purpose of this study is the pathology of management in metropolitan areas of Tehran. This applied research is descriptive and analytical. The statistical population of this research includes municipality, governorate, road and urban development organization in Tehran. To determine the sample size, Morgan sample size determination table was used. 50 samples were determined and the data was collected using questionnaire and interview. The dimensions of Tehran metropolitan management were identified by counting 22 variables in the form of components of participatory governance. The results indicate that there is a significant relationship between the studied components at 95% confidence level. Pathology shows the validity of the variables. The variables of institutional flexibility, institutional structure, citizens' awareness of the implementation of programs, transparency of laws and legal coherence show one of the important and effective missing links in the failure of the institutionalization of metropolitan management in Tehran.

*Corresponding Author: Mohammad Ali Khaliji

Address: Assistant Professor, Department of Urban Planning, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

Email: ma.khaliji@srbiau.ac.ir

Tel: 09144149290

Extended Abstract

1. Introduction

Urban decision makers need new ideas and approaches to sustain cities (Bai et al., 2016). Loss of managerial resources, reluctance to innovate and produce, risk aversion, resistance to management cause instability in metropolitan areas (Emygdio, Degobbi, 2018: 124). These managerial features take little action to support sustainable development, leading to the loss of opportunities to use resources and capital through public, private, and social participation, and prevent change for the better. The inefficiencies of current urban governance systems have increased the costs of urban management (Lam & Yang, 2017: 602). In addition, the poor are marginalized and their interests are not considered, while other important, decision-making and active groups are unable to participate in the sustainable development of cities. The important question is what we need for participatory governance. Participatory urban governance is an appropriate approach and the next step in the evolution of inclusiveness in public decision-making. This involves greater partnerships between organizations and urban communities to achieve more complete and advanced decision-making (Lovan, Murray, & Shaffer, 2017). This approach includes providing tools for the participation of individuals and organizations outside the government and in the government through structures and mechanisms that support effective relationships between the public, private and social sectors, as well as their participation in decision-making (Willison et al., 2019: 3). This reduces costs and time for trade and governance, supports a more sustainable use of capital and resources,

and creates competition between cities. This approach is achieved through partnerships between government and companies to overcome barriers preventing commercial cities from having commercial access to markets (Pestoff & Hulgård, 2016: 1744).

Participatory urban governance has two main concepts:

Participatory: Participating to achieve common goals, working across boundaries within a multi-part complex. Participation is based on mutual value (Polk & Knutsson, 2008: 644).

Governance: Leading the process that influences the decisions and actions of the urban, public and private sectors. Participatory urban governance with an open system can be considered as an important mediator for change and creating more creative opportunities in accessing resources, benefiting from innovative financial solutions and people's participation (Chang, Lau, & Calogero, 2019: 331).

2. Research Methodology

This applied research is descriptive-survey and analytical. The spatial scope of this research is the executive bodies in charge of urban affairs in Kalashahr, Tehran, including municipality, governorate, roads and urban planning. In the documentary method, with library studies, the theoretical framework of the research was compiled and the governance variables were calculated. Morgan sample size table was used to determine the sample size. Based on this, 50 samples were randomly determined. The study of metropolitan area management pathology and the factors affecting it has been done using a questionnaire which is a suitable tool for research validity. Likert scale of responses

included 5 degrees from very low (score 1) to very high (score 5) which was completed and weighted by experts in the fields of urban management, urban planning. Cronbach's alpha coefficient was used to measure the reliability of the instrument. Alpha coefficients above 0.7 indicate instrument reliability. To analyze the data in SPSS software environment, mean test and path analysis in AMOS were used.

3. Research Findings

The highest mean is related to the variables of presence of stakeholders and influential people, institutional accountability and non-governmental organizations with the values of 3.98, 3.90 and 3.82, respectively. The lowest mean is related to citizen intervention mechanisms equal to 1.15. According to the average equilibrium state of the distribution society, which is equal to 3, 22 components of participatory governance are less than the average and the situation is not suitable. Also, the total average obtained is 2.91, which is less than 3.

In this study, 22 variables have been used in the form of 5 components. To understand the relationship between the variables of participatory governance and also the mean difference, the relationship between the degree and significance of the independent and dependent variables was measured separately and then the dependence of both variables on each other was measured. For this purpose, due to the distance and relative nature of the variables, the univariate t-test method (T) was used to measure the standard difference. In t-test, considering that participatory governance and the effect of variables were measured, a 5-point Likert scale was used, with the score of 1

indicating the lowest impact and the score of 5 indicating the highest impact.

The highest average was 2.58 and the lowest was 1.42. According to the average equilibrium state of the distribution society which was 3, all 5 components were less than the average and participatory governance was in an unfavorable situation. Also, the average of the components was 2.11, which is less than 3. This was confirmed by t-test at a significance level of 95%, i.e., there is a significant difference between the theoretical mean and the obtained means (experimental mean).

4. Conclusion

One of the main obstacles to the urban management, especially in metropolitan areas, is the division of urban management in the field of policy-making, decision-making, planning, guidance and supervision. Metropolitan management is formed with a participatory governance approach following the inefficiency of previous approaches and the expansion of urbanization dimensions and issues and the lack of accountability of traditional management. In this method of management, all urban stakeholders and influential people who have a role and function in the urban system, play a role interactively according to the tasks defined in the convergent structural framework. An important feature of this type of management is participatory, local, competitive, transparent and law-abiding in order to implement the distribution of power, wealth and infrastructure in urban society.

It can be concluded that pathology of the variables shows that the variables of institutional flexibility, institutional structure, citizens' awareness of the implementation of programs,

transparency of laws and legal coherence are the important and effective missing links in the failure and lack of institutionalization of metropolitan management in Tehran.

• As a suggestion, it is necessary to dissect the injuries, analyze the capacities, rethink the position of management plans and programs in the country's planning system, pay attention to the neglected components in the budgeting and resource allocation system, and evaluate the socio-spatial consequences, develop interventional plans and programs instead of insisting on planning theory. Institutions should be created for planning in the direction of integrated urban management. The authority of metropolitan management should be delegated to a hierarchical structure with the presence of Tehran city representatives to preserve urban interests and facilities.

In the organizational approach, synergy is very effective in creating balance in the long-term goals of organizations, which makes the system flexible in accordance with the conditions of time and place and changes in the environment. The most important component in achieving integrated urban management is organized unity. There are many decision-making centers in the metropolis of Tehran leading to a lack of coordination and unity of procedure in the implementation of process and institutional affairs. To guide and create

integrated urban management, different centers should be integrated with an extra-organizational approach and study the implementation and refinement of plans and programs in Tehran. A wider range of factors influencing the formulation and evaluation of metropolitan area outcomes should be comprehensively considered. The degree of social compatibility with the economics of physical areas should be coordinated in the metropolitan area. The degree of acceptance and reliability of the acceptance of a policy at all horizontal and vertical levels of the metropolitan area organization should be evaluated.

Funding

This article has been extracted from the intra-university research project entitled "Comparative Analysis of Metropolitan Pathology with Emphasis on Governance of Sample Case Study: Ahvaz and Tehran Metropolises" and its cost has been provided by the Islamic Azad University of Ahvaz, which is appreciated.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

علمی

آسیب شناسی مناطق کلانشهری با تأکید بر حکمروایی مشارکتی نمونه موردی: کلانشهر تهران

محمدعلی خلیجی*^۱ ID^۱ استادیار گروه شهرسازی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

doi 10.22080/USFS.2021.18685.1977

چکیده

فعالیت های اجتماعی در جامعه با بهره گیری از مدیریت صحیح و کارا نتیجه بخش می باشند. در این میان کلانشهرها به عنوان یکی از نمودهای زندگی و فعالیت های اجتماعی بدون وجود مدیریت شهری مطلوب دچار بی نظمی و ناهنجاری می گردند. مدیریت مناطق کلانشهری دارای پیچیدگی های بسیاری بوده و می بایست ترتیبات سازمانی و حکومتی یکپارچه ای را در خود داشته باشد. مهمترین چالش این مناطق رشد فزاینده مرزها و تقسیمات سیاسی است که به دنبال این امر با تفرقات سیاسی روبرو خواهیم بود. بر این اساس هدف تحقیق حاضر آسیب شناسی مدیریت مناطق کلانشهری تهران می باشد. این تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت، توصیفی و پیمایشی و نیز از نوع تحلیلی است. جامعه آماری این تحقیق، شامل شهرداری، استانداری، سازمان راه و شهرسازی، در شهر تهران می باشد. به منظور تعیین حجم نمونه از جدول تعیین حجم نمونه مورگان استفاده شده است که این تعداد ۵۰ نفر نمونه تعیین گردید و ابزار مورد استفاده با بهره گیری از پیمایشی پرسش نامه و مصاحبه بوده است. شناسائی ابعاد مدیریت کلانشهر تهران با احصای ۲۲ متغیر در قالب مؤلفه های حکمروایی مشارکتی انجام گردید. نتایج بیانگر آن است که در سطح اطمینان ۹۵ درصد رابطه معناداری بین مؤلفه های مورد مطالعه وجود دارد. آسیب شناسی به اعتبار متغیرها نشان می دهد متغیرهای انعطاف پذیری نهادی، ساختار نهادی، آگاهی شهروندان از زمان اجرای برنامه ها، شفافیت قوانین و انسجام قانونی یکی از حلقه های مفقوده مهم و اثرگذار در عدم موفقیت و عدم نهادینه شدن مدیریت کلانشهری در تهران را نشان می دهد.

تاریخ دریافت:

۷ مرداد ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش:

۲۲ دی ۱۳۹۹

تاریخ انتشار:

۱ دی ۱۴۰۰

کلیدواژه ها:

مدیریت شهری، کلانشهر، حکمروایی مشارکتی، معادلات ساختاری، تهران

* نویسنده مسئول: محمدعلی خلیجی

آدرس: استادیار گروه شهرسازی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

ایمیل: ma.khaliji@srbiau.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۲۴۰۴۷۹۱۶

۱ مقدمه

کردن فرهنگ نظارت و خود سازمانی تأکید دارد (Gunningham, 2012).

تصمیم سازان و تصمیم گیران شهری به ایده ها و رویکردهای جدید برای پایدار ساختن شهرها نیاز دارند (Bai et al., 2016). هدر رفتن منابع مدیریتی، بی میلی نسبت به نوآوری و تولید، مخالفت با ریسک، مقاومت در برابر مدیریت موجب ناپایداری مناطق کلانشهری می گردد (Emygdio, Degobbi, 2018:124). این ویژگی های مدیریتی اقدامات کمی برای حمایت از پایدار ساختن توسعه انجام می دهند و به از دست رفتن فرصت ها جهت استفاده از منابع و سرمایه از طریق مشارکت عمومی، خصوصی و اجتماعی منجر می شوند و مانع تغییر برای آینده بهتر می گردند. ناکارآمدی های سیستم های فعلی حکمروایی شهری، باعث افزایش هزینه های مدیریت شهرها شده است (Lam & Yang, 2017:602). به علاوه افراد فقیر به حاشیه رانده می شوند و علایق آنها مورد توجه قرار نمی گیرد، در حالی که سایر گروه های مهم و تصمیم ساز و فعال به مشارکت در جهت توسعه پایدار شهرها قادر نمی باشند. سوال مهم این است که به حکمروایی مشارکتی چه نیازی داریم؟ حکمروایی مشارکتی شهری یک رویکرد مناسب و گام بعدی در تحول شمول گرایی در تصمیم سازی عمومی می باشد. این امر شامل مشارکت بیشتر بین سازمان ها و جامعه شهری است تا به تصمیم سازی کاملتر و پیشرفته تر برسند (Lovan, Murray, & Shaffer, 2017). این رویکرد شامل تامین ابزارهایی برای مشارکت افراد و سازمان های خارج از دولت و حکومت از طریق ساختارها و مکانیسم هایی می شود که از روابط موثر بین بخش های دولتی، خصوصی و اجتماعی و همچنین مشارکت آنها در تصمیم سازی حمایت می کند (Willison et al., 2019:3). این امر باعث کاهش هزینه و زمان برای تجارت و حکمروایی می شود، از استفاده پایدارتر سرمایه و منابع حمایت می کند و بین شهرها رقابت ایجاد می کند. این رویکرد با مشارکت بین دولت و شرکت ها برای غلبه بر

دانش مدیریت براساس پنج وظیفه اصلی مدیریتی یعنی برنامه ریزی، سازماندهی، نیروی انسانی، رهبری و کنترل نهادینه شده است (Dhir, 2019:16). با رشد عظیم شهرها و نقش چندگانه ای که ایفا می کنند برنامه ریزی، سرمایه گذاری و مدیریت شهرها بسیار پیچیده و دشوار است (Calvillo, et al, 2016:276). نظام مدیریت شهری ایران دارای رابطه ای خطی - عمودی و یک سوپه ای است (Zamani & Arefi, 2013:106) که مشارکت پذیری در آن نادیده گرفته می شود. ناهماهنگی بین سازمان ها و نهادهای سیاستگذاری، تصمیم گیری و اجرایی متعدد از دیگر چالش های نظام مدیریت فضایی منطقه ای است. ایران دارای بیش از ده کلانشهر است که مدیریت و برنامه ریزی مناطق کلانشهری به دلیل گستردگی فضایی (Wood, 2006:339)، تعدد متغیرهای تأثیرگذار و تضاد منافع ذی نفعان و ذی نفوذان با پیچیدگی های بسیاری روبه رو است و مدیران برنامه منظم و کاملی برای مدیریت مناطق کلانشهری ندارند (Akhgari and et al, 2016:2207).

با این تفاسیر مهمترین چالش مدیریت شهری کمبود منابع مالی یا انسانی نیست، بلکه شیوهی اداره منابع مالی و انسانی است. مفهوم حکمروایی خوب شهری دقیقاً این مورد مهم را مطرح می کند که اداره و مدیریت سنتی شهر باید کنار گذاشته شود و مفاهیم همیاری حکومت، جامعه مدنی و بازار نهادینه شود (Braithwaite, et al, 2007:2). با این نگرش، حکومت نقشی تنظیم کننده و زمینه ساز توسعه جامعه را در سطوح ملی، محلی و شهری ایفا می کند (Salim & Hudalah, 2020:165). حکمروایی نوین در اصطلاح حکمروایی تنظیمی بر راهکارهایی تمرکز دارد (Scott, 2004) که نهادهای دولتی و مردمی با یکدیگر همکاری و هم افزایی داشته و بر اهمیت حاکمیت مشارکتی و خود-تنظیمی از طریق پیش بینی نهادها و نیز نهادینه

تهران در قبال مراجع ذیصلاح، تعدد سازمان‌های تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز با قدرت سیاست‌گذاری و عدم کارایی مراجع و حل اختلافات مدیریت منطقه-ی کلانشهری تهران با سازمان‌های مرتبط روبه‌رو است.

مسئله‌ی این تحقیق از اینجا ناشی می‌شود که عدم همکاری، مشارکت‌پذیری، بین‌دولت و نهادها خصوصی، نهادهای خصوصی با یکدیگر و عدم نهادینه‌سازی حکمروایی مشارکتی سبب تفرق‌های مدیریتی، حکومت‌های محلی متعدد، فردگرایی در برابر جمع‌گرایی شده است که تهدید بسیار بزرگی در منطقه‌ی کلانشهری تهران محسوب می‌گردد. با این تفاسیر هدف این پژوهش بررسی منطقه کلانشهری تهران با تأکید بر حکمروایی مشارکتی است. سؤالات عبارتند از: آسیب‌های مدیریتی و مولفه‌های تأثیرگذار در مدیریت مناطق کلانشهری تهران کدامند؟

۲ مبانی نظری

هدف مدیریت شهری کارکردن برای دستیابی به توسعه‌ی پایدار شهری است و طیف وسیعی از بخش‌ها شامل ابعاد فیزیکی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، محیطی و نهادی را در نظر می‌گیرد، شگفت‌آور نیست که مدیریت شهری را یک مفهوم پیچیده فرض کنیم.

تحقیقات بسیاری در حوزه‌ی موضوع تحقیق انجام شده است که به برخی از آنها اشاره می‌گردد:

خداشاهی و همکاران (۱۳۹۸)، در مقاله‌ی تحلیل راهبردی چالش‌های مدیریتی کلان‌شهر تهران با رویکرد مدیریت یکپارچه شهری به ارائه‌ی راهبردهای مدیریتی کلان‌شهر می‌پردازند. نتایج تحقیق بیانگر آن است که از مجموع ۴۵ عامل درونی و بیرونی تأثیرگذار بر مدیریت یکپارچه شهری کلان‌شهر تهران، مجموع امتیاز وزنی عوامل داخلی ۲/۶۷ و عوامل خارجی، ۲/۲۵ می‌باشد؛ از این رو، باید جهت موفقیت در یکپارچگی مدیریت کلان‌شهر تهران راهبردهای بازنگری را به اجرا درآورد.

موانعی به دست می‌آید که از دسترسی تجاری شهرهای کوچکتر به بازارها جلوگیری می‌کند (Pestoff & Hulgård, 2016:1744). حکمروایی مشارکتی شهری دو مفهوم اصلی دارد:

مشارکتی: مشارکت جهت دستیابی به اهداف عمومی، کار در طول مرزهای داخل یک مجموعه چندبخشی. مشارکت بر اساس ارزش متقابل است (Polk & Knutsson, 2008:644). حکمروایی: هدایت فرایندی که بر تصمیمات و اقدامات بخش‌های شهری، دولتی و خصوصی تأثیر می‌گذارد. حکمروایی مشارکتی شهری به عنوان یک سیستم باز می‌تواند یک عامل واسطه مهم برای تغییر و ایجاد فرصت‌های خلاق‌تر در دسترسی به منابع، بهره‌مندی از راهکارهای نوآور مالی و مشارکت افراد تلقی شود (Chang, Lau, & Calogero, 2019:331).

کلانشهر تهران با مناطق ۲۲ گانه خود در سرشماری ۱۳۹۵ بیش از ۸٫۷ میلیون نفر جمعیت را در خود جای داده است که این میزان بیش از ۹ درصد جمعیت کل کشور را شامل می‌شود. روند سریع‌گسترش منطقه‌ی کلانشهری تهران، بدون پیش‌بینی و استقرار ترتیبات نهادی و قانونی لازم برای کنترل و هدایت توسعه و ارائه خدمات متناسب در کل منطقه، موجب بروز مشکلات و چالش‌های محتوایی متعدد همچون گسترش سکونتگاه‌های غیررسمی، تخریب محیط زیست، از بین رفتن اراضی مرغوب باغی و کشاورزی، آلودگی‌های آب و خاک و هوا، ناکارایی شبکه حمل‌ونقل و غیره شده است. در شرایط کنونی اداره و مدیریت منطقه‌ی کلان‌شهری تهران با چالش‌های تعارض ماهیت چندبخشی و میان‌بخشی مدیریت منطقه‌ی کلانشهری تهران با نظام بخشی‌تشیلات دولت مرکزی، تعارض روابط افقی - جغرافیایی مدیریت منطقه‌ی کلانشهری تهران با روابط عمود و سلسله‌مراتبی سازمان‌های دولت مرکزی، دقیق نبودن تقسیم کار و وظایف سازمان‌دهی ذی‌مدخل در منطقه‌ی کلانشهری تهران، نامشخص بودن میزان مسئولیت قانونی مدیریت منطقه‌ی کلانشهری

شهرها و سکونتگاه های کوچک وابسته هستند (Hardoy, et al, 2019). یکپارچگی عملکردی بین این دو محدوده، در زمینه های اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی و همکاری در تقسیم کار درون منطقه ای از ویژگی های اصلی آن است.

۲،۱ تعریف و کاربرد حکمروایی مشارکتی

حکمروایی شهری مشارکتی یک رویکرد نسبتاً جدید در خصوص نظریه و اقدام مدیریت و توسعه شهری است. این رویکرد به مدیران شهری امکان تامین نیازهای رشد اقتصادی، مدیریت محیطی، شهرهای همه شمول و حکمروایی شهری مسئول را می دهد (Donaghy, 2020:7). حکمروایی مشارکتی نسخه هایی برای رویکردهای همه شمول، امکان پذیر و اغلب مورد قبول عام را در برنامه ریزی، حل مشکل و سیاست سازی ارائه می دهد (Speer, 2012:2381). این دیدگاه شامل یک ترتیب حکمروایی است که در آن یک یا چند نهاد دولتی به طور مستقیم در فرایند تصمیم سازی رسمی و مشارکتی و مبتنی بر توافق عام بین بخش دولتی، خصوصی و افراد غیر ذی نفع فعالیت دارند تا سیاست عمومی را ایجاد و اجرا کنند یا برنامه های عمومی را مدیریت کنند (van der Jagt et al., 2017:15). این رویکرد نقش قابل توجهی در غلبه بر پیچیدگی و ستیزهای تصمیم سازی ارائه می دهد که بر مدیریت شهرها تاثیر می گذارد. هرچند رویکرد به آزمون بیشتر نیاز دارد اگر بخواهد به طور عام مورد قبول قرار گیرد (Gebhardt, 2020:68). حکمروایی شهری مشارکتی هزینه ها و تاخیر زمانی در تجارت و دولت را کاهش می دهد، استفاده پایدارتر از سرمایه و منابع را تشویق می کند و باعث ایجاد رقابت با استفاده از مشارکت می شود و بین شهرها و شرکتها جهت غلبه بر موانع در بازار همکاری ایجاد می کند (Zientara, Zamojska, & Cirella, 2020:92). (ر.ک. جدول شماره ۱).

علیان و همکاران (۱۳۹۷)، در مقاله ی بایستگی های ساختاری احراز مدیریت کارآمد در مناطق کلان شهری ایران در چارچوب رهیافت نومنطقه گرایی ساماندهی نهادی مناطق کلان شهری تفرق های برنامه ای سیاستی، عملکردی و کارکردی را مورد بررسی قرار می دهند. نتایج نشان می دهد، تشدید مدیریت یکپارچه مناطق کلان شهری و اصلاح سطوح مدیریتی در بخش های خرد، میانی و کلان می تواند تفرق های سیاسی، نهادی و اجتماعی را در مناطق کلانشهری کاهش دهد.

سرور و همکاران، (۱۳۹۶)، در مقاله واکاوی عوامل مؤثر بر تحقق پذیری مدیریت یکپارچه شهری، نشان می دهند که بهره گیری از امکانات و فرصت های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در مناطق کلانشهری بهترین ابزار از نظر کارشناسان معرفی شده است.

امانیور و سجادیان (۱۳۹۵)، در مقاله مذاقه ای آسیب شناسانه بر سازمان یابی فضایی و مدیریت کلانشهر تهران منطبق بر رهیافت ها و رهنمودهای منبعث از آرمان مدیریت یکپارچه در کشور نشان می دهد که کلانشهر تهران وارث سیاست های تمرکزگرای یک نظام بسیط متمرکز نفتی است دارای تفرق های عملکردی، قوانین، تکثر منافع، اجتماعی، سیاسی، کالبدی و فضایی و اکولوژیک می باشد.

مناطق کلانشهری شامل یک شهر بزرگتر و چندین شهر کوچک هستند که به لحاظ جغرافیایی و اقتصادی به یکدیگر وابستگی دارند (Hamilton, 2014). تعریفی دیگر مناطق کلانشهری که محوریت آن یک کلانشهر و محدوده ی پیرامونی آن متشکل از سکونتگاه های روستایی و مراکز شهری کوچکتری است که در پیوند با هسته ی مرکزی هستند (Dijkstra, et al, 2019). بسیاری از مناطق پیرامونی کلانشهرها از جمله مناطق روستایی در معرض حاشیه نشینی اقتصادی-اجتماعی قرار دارند (Dudek & Wrzochalska, 2019:302) و مهمترین نکته این است که مناطق کلانشهری به

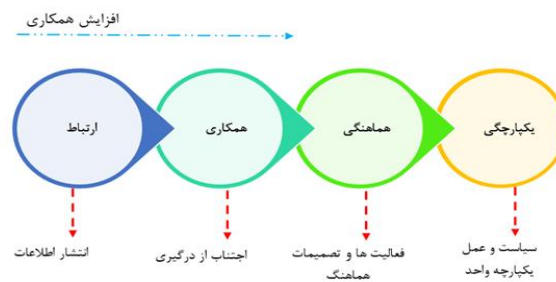
جدول ۱ خصوصیات حکمروایی شهری خوب

پایداری: توازن نیازهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی نسل فعلی و آینده	شفافیت و مسئولیت‌پذیری: به حداقل رساندن فساد در فعالیت‌های دولت مثل بحث‌های قابل پیش‌بینی و مقرراتی
کمک کننده: تصمیم‌گیری در سطح مناسب با چارچوب‌های مشخص برای هیات مقامات همکاری: توسعه‌ی مشارکت بین محیط دولت و تقسیم صلاحیت‌ها	مشارکت شهری و شهروندی: تعریف روش‌هایی که در آن اخلاق مسئولیت‌پذیری شهری ایجاد می‌شود.
برابری دسترسی: در تصمیم‌سازی به ویژه در در مشارکت افراد جوان و زنان	اجتناب از ستیز و بلایای طبیعی
	دستیابی کارآمد به خدمات و توسعه اقتصاد محلی: از طریق توسعه مشارکت مناسب خصوصی - عمومی

منبع: مطالعات تحقیق حاضر

دستیابی به اهداف مشترک مربوط است. همکاری تأکید بیشتری بر جنبه‌های رفتاری مربوط به فرایند دارد. از این پس، "همکاری" روند کار با یکدیگر را مشخص می‌کند، درحالی که ارتباطات، همکاری؛ و یکپارچگی "اشکال" فعالیت‌های مشارکتی با هدف خروجی و برآیند خاص و غیر روندی را توصیف می‌کند (McGuire, 2006:36).

جیرلینگ و استید (۲۰۰۳) و استید و میجرز (۲۰۰۹) مفاهیم ارتباطات، همکاری، هماهنگی، و یکپارچگی را به عنوان فعالیت‌های سیاستگذاری در طول افزایش تعاملات، تولیدات تصاعدی و برآیند و نتایج یکپارچه تر تعریف کردند (Stead & Meijers, 2009:319). در مقایسه این اصطلاحات، "همکاری" عموماً به "روند و جریان" کار با یکدیگر برای

شکل ۱ حکمروایی مشارکتی مستمر

منبع: (Rayle & Zegras, 2013:869)

شدن، مسئول‌پذیر بودن و رقابتی‌تر شدن مجبور می‌کنند (Del Guercio, Dann, & Partch, 2003:114). جدول ۲ نشان دهنده تحول حکمروایی شهری از سیستم‌های بسته به سیستم‌های همکاری مشارکتی می‌باشد. این تغییرات در بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در برخی از کشورهای در حال توسعه در این منطقه در حال

۲٫۲ گذار از سیستم‌های بسته به سیستم‌های مشارکتی حکمروایی

تجارت و توسعه‌ی جهانی، مشارکت صنعت و مشارکت شهر به شهر به تحول وسیع در ماهیت حکمروایی شهری و ترتیبات مدیریتی شهرها منجر می‌شوند. اینها عوامل بیرونی بالا به پایین هستند که دولت‌های محلی و مرکزی را به اصلاح و بازتر

مذاکره بین دولت، تجارت و جامعه‌ی شهری را برای تعیین اولویت‌های مورد قبول و سطوح منابع عمومی محدود جهت ارتقای سیستم‌های حکمروایی شهری می‌باشد.

وقوع است. تحول از سیستم‌های بسته به سیستم‌های باز حکمروایی شهری، زمان بر است. این یک فرایند تدریجی است که با مشارکت در خصوص موضوعات مورد قبول و مشکلات بین تمام بخش‌های مورد علاقه می‌باشد. این امر شامل یک فرایند

جدول ۲ جدول (۲): تحول حکمروایی شهری از سیستم‌های بسته به سیستم‌های باز

حکمرمایی بسته	حکمرمایی باز	حکمرمایی مشارکتی
مدیریت سلسله مراتبی	مدیریت ماتریسی	مدیریت خوشه‌ای و تیمی
برنامه‌ریزی تفصیلی	برنامه‌ریزی راهبردی	برنامه‌ریزی راهبردی یکپارچه
منابع در خانه	منابع سیال	مشارکت
فاش نشدن قابلیت اعتماد	مشارکت اجتماع محلی	مشارکت شهری
تصمیم‌گیری داخلی	تصمیم‌سازی مشارکتی	تصمیم‌گیری مشارکتی
سیستم‌های بسته اطلاعات	سیستم‌های به اشتراک گذاری اطلاعات	سیستم‌های یکپارچه و باز اطلاعات

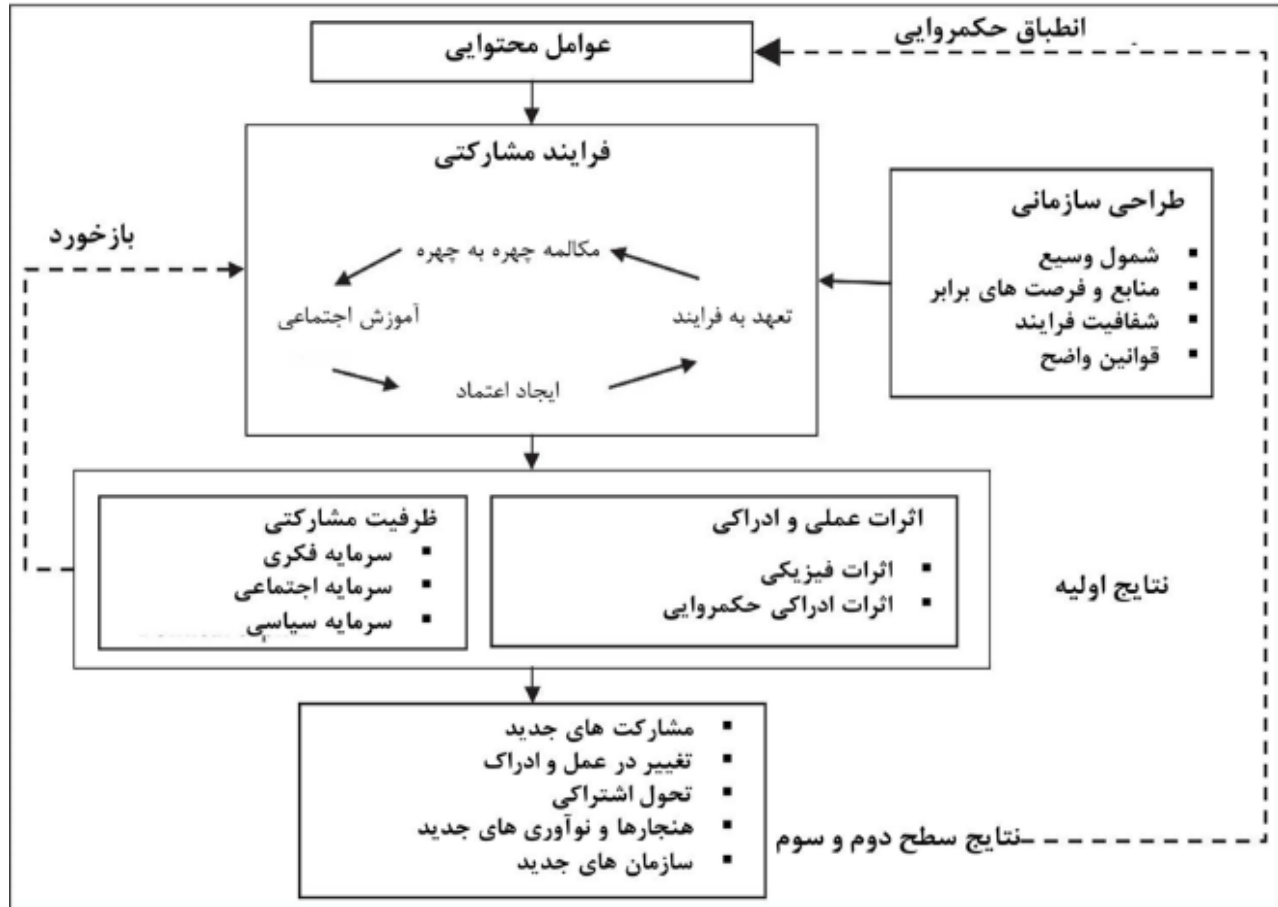
منبع: (Felin & Zenger, 2014; Laffan, 2012:915)

شکل ۲ اصول حکمروایی مشارکتی شهری

منبع: (Yang, 2017)

چارچوب نظری تحقیق در شکل شماره ۳ و متغیرهای حکمروایی در جدول شماره ۳ قابل مشاهده می باشد.

شکل ۳ چارچوب نظری تحقیق

منبع: مطالعات تحقیق حاضر

جدول ۳ متغیرهای حکمروایی مشارکتی برای مدیریت کلاشهری

مؤلفه	متغیر	مؤلفه	متغیر
اصلاح ساختاری	پاسخگو بودن مدیران در خصوص تصمیماتشان در مقابل شهروندان	پاسخگویی	میزان انعطاف پذیری نهادی
	عمل کردن مدیران به وعده های داده شده		سیستم های حکمروایی کلانشهری
	پاسخگویی نهادی در مدیریت کلانشهری		فرهنگ و مدیریت سازمانی
نهادی	حضور ذی نفعان و ذی نفوذان در فرایند تصمیم گیری و تصمیم سازی	مشارکت	میزان انسجام و توان جمعی
	وجود سازکارهای لازم برای مداخله شهروندان		میزان اعتماد درون نهادی
	نقش سازمان ها و تشکل های غیر دولتی در برنامه ریز تصمیم گیری اجرای مدیریت کلانشهری		ضعف ساختار نهادی
شفافیت	حضور نهادهای محلی در فرایند تقسیم قدرت	قانونی	آگاهی شهروندان از مفاد برنامه ها و تصمیمات مدیریت کلانشهر تهران
	واگرایی مدیریتی و رویه ای کلانشهرها		آگاهی شهروندان از زمان مدیریت و اجرای برنامه های مدیریت کلانشهر تهران
	میزان انسجام قانونی در ساختار سازمانی کلانشهرها		انعطاف پذیری برنامه ریزی ها
	تناسب قوانین		شفاف بودن قوانین و مقررات در مدیریت کلانشهر تهران
	اختیار نهاد ها		

منبع: مطالعات تحقیق حاضر

۳ روش تحقیق

تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت، توصیفی - تحلیلی است. قلمرو مکانی این تحقیق، دستگاه های اجرایی متولی امور شهری کلانشهر تهران شامل: شهرداری، استانداری، راه و شهرسازی می باشد. در روش اسنادی با مطالعات کتابخانه ای چارچوب نظری تحقیق تدوین و متغیر های حکمروایی احصاء گردید. به منظور تعیین حجم

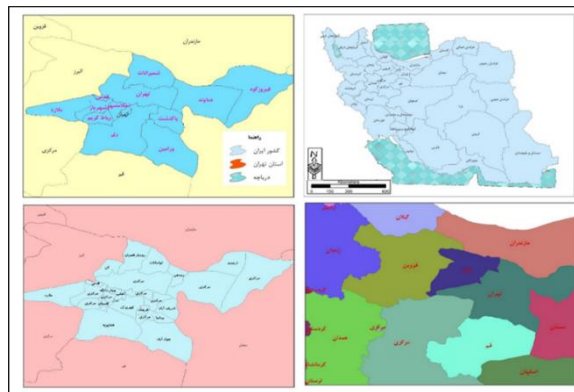
نمونه از جدول تعیین حجم نمونه مورگان استفاده شده است. بر این اساس، تعداد ۵۰ نفر نمونه به طور تصادفی تعیین شده است. بررسی آسیب شناسی مدیریت مناطق کلانشهری و عوامل اثرگذار بر آن، با استفاده از پرسشنامه صورت گرفته است که ابزار مناسب روایی تحقیق می باشد. طیف پاسخگویی به صورت لیکرت در ۵ درجه خیلی کم (امتیاز ۱) تا خیلی زیاد (امتیاز ۵) که توسط صاحب نظران حوزه های مدیریت شهری، شهرسازی

سرشماری های انجام شده، جمعیت تهران از سال های ۱۳۳۵ تا ۱۳۸۵ حدود پنج برابر شده است و این رشد در شهرهای اطراف، بیشتر از شهر تهران بوده است؛ در کل، رشد شهر تهران طی دهه های اخیر در حال کاهش بوده و بیشتر بر جمعیت پیرامون آن افزوده شده است. تهران علاوه بر این که مرکز سیاسی کشور است، مهم ترین قطب اقتصادی آن نیز است. با این که تنها ۱۱ درصد جمعیت کشور در تهران زندگی می کنند، حدود ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی ایران مربوط به این شهر است بر اساس آمار سال ۱۳۹۵، سهم تهران در کل تولید ناخالص داخلی ایران ۲۱ درصد است و با اختصاص نیمی از بخش صنعت کشور به خود، نقش مهمی در اقتصاد ایران دارد (سالنامه‌ی آماری استان تهران، ۱۳۹۵) (شکل شماره ۴).

تکمیل و وزن دهی گردید. به منظور سنجش پایایی ابزار از ضریب آلفا کرونباخ استفاده شده است. ضرایب آلفا که بالاتر از ۰٫۷ است، حاکی از پایایی ابزار است. به منظور بررسی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در محیط نرم افزار SPSS از آزمون میانگین و تحلیل مسیر در AMOS استفاده شده است.

شهر تهران با ۹۰۳۳۰۰۳ نفر جمعیت، بیست و چهارمین شهر پرجمعیت جهان و پر جمعیت ترین شهر غرب آسیا به شمار می رود. کلانشهر تهران نیز دومین کلان شهر پرجمعیت خاورمیانه است. از نظر اداری، تهران به ۲۲ منطقه و ۱۲۲ ناحیه‌ی شهری تقسیم شده است. جمعیت خالص افزوده شده به تهران در دهه های گذشته، بیش از پنج میلیون نفر است که پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی گسترده ای داشته است. بر اساس

شکل ۴ محدوده مورد مطالعه

منبع: مطالعات نرم افزاری تحقیق حاضر

است. نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف نشان می دهد که زمینه برای آزمون های پارامتریک (f to) فراهم است، چرا که آزمون نرمال بودن توزیع داده ها (کولموگروف اسمیرنوف) برای متغیر حکمروایی مشارکتی معنادار نیست، یعنی داده های مربوط دارای توزیع نرمالی هستند.

۴ یافته‌ها و بحث

در این بخش به ارزیابی یافته های تحقیق پرداخته شده است. قبل از گرفتن آزمون ها و تحلیل ها لازم است که نرمال بودن توزیع داده های مربوط مورد بررسی قرار گیرد. جهت بررسی نرمال بودن توزیع داده ها از چندین روش می توان استفاده نمود که مهمترین این روش ها، آزمون کولموگروف اسمیرنوف

جدول ۴ آزمون کولموگروف اسمیرنوف توزیع داده ها

آزمون کولموگروف اسمیرنوف		
نرمال بودن	آماره	درجه آزادی سطح معناداری
۰/۱۶۸	۴۹	۰/۰۰۷

در این تحقیق دو مؤلفه در قالب ۲۲ متغیر و ۵ و حکمروایی مشارکتی استفاده گردیده است. جدول شماره ۴ آمار توصیفی متغیرها را نشان می دهد.

جدول ۵ آمار توصیفی متغیرها

کد فرضی	متغیر	میانگین	انحراف استاندارد
X1	اصلاح ساختاری	۳/۰۷	۰/۹۴
X2	میزان انعطاف پذیری نهادی	۱/۷۱	۱/۲۸
X3	سیستم‌های حکمروایی کلانشهری	۱/۵۹	۱/۱۹
X3	فرهنگ و مدیریت سازمانی	۳/۰۲	۱/۰۵
X4	میزان انسجام و توان جمعی	۲/۲۱	۱/۱۵
X5	میزان اعتماد درون نهادی	۳/۴۱	۱
X6	ضعف ساختار نهادی	۱/۷۱	۰/۹۹
X7	آگاهی شهروندان از مفاد برنامه ها	۳/۲۵	۰/۷۳
X8	آگاهی شهروندان از زمان اجرای برنامه	۱/۱۶	۰/۶۷
X9	انعطاف پذیری برنامه ریزی ها	۳/۴۱	۱/۱۸
X10	شفاف بودن قوانین	۱/۳۲	۰/۸۸
X11	اصلاح ساختاری	۳	۰/۹۹
X12	پاسخگو بودن مدیران	۳/۰۸	۰/۸۴
X13	عمل کردن مدیران به وعده ها	۳/۴۷	۱/۴۵
X14	پاسخگویی نهادی	۳/۹	۰/۹۶
X15	حضور ذی نفعان و ذی نفوذان	۳/۹۸	۰/۷۹
X16	مداخله شهروندان	۱/۱۵	۰/۶۷
X17	تشکل های غیر دولتی در تصمیم گیری	۳/۸۲	۰/۵۴
X18	حضور نهادهای محلی	۳/۲۵	۰/۸۷
X19	واگرایی مدیریتی	۳/۴۸	۰/۴۵
X20	انسجام قانونی	۱/۳۳	۰/۶۱
X21	تناسب قوانین	۲/۳	۰/۴۹
X22	اختیار نهاد ها	۳/۲۰	۰/۹۴

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

ای و نسبی بودن متغیرها از برای سنجش اختلاف استاندارد از روش آزمون تی یک متغیره (T) استفاده می گردد. در آزمون تی با توجه به اینکه برای سنجش حکمروایی مشارکتی و تأثیر متغیرها، از طیف ۵ گزینه ای لیکرت استفاده شده که امتیاز ۱ نشان دهنده کمترین میزان اثر گذاری و امتیاز ۵ نشان دهنده بیشترین میزان است.

جدول ۵، نشان می دهد که بالاترین میانگین، مشارکت با ۲،۵۸ و کمترین آن ۱،۴۲ می باشد. با توجه به میانگین حالت متعادل جامعه توزیع ۳ می باشد که هر ۵ مؤلفه از حد وسط کمتر می باشند و حکمروایی مشارکتی در وضعیت نامناسبی است. همچنین میانگین مؤلفه ها ۲،۱۱ می باشد که از عدد ۳ نیز کمتر است. این مطالب را آزمون تی در سطح معناداری ۹۵ درصد تأیید می کند، یعنی بین میانگین نظری با میانگین های به دست آمده (میانگین تجربی) تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول ۴ نشان می دهد که بیشترین میانگین مربوط به متغیرهای حضور ذی نفعان و ذی نفوذان، پاسخگویی نهادی و سازمان ها و تشکل های غیر دولتی به ترتیب با ۳،۹۸، ۳،۹۰ و ۳،۸۲ و کمترین مقدار میانگین مربوط سازکارهای مداخله شهروندان برابر با ۱،۱۵ است. با توجه به میانگین حالت متعادل جامعه توزیع ۳ می باشد که ۲۲ مؤلفه حکمروایی مشارکتی از حد وسط کمتر می باشند و وضعیت مناسبی قرار ندارد. همچنین میانگین کل به دست آمده از ۲،۹۱ می باشد که از عدد ۳ نیز کمتر است.

در این پژوهش، از ۲۲ متغیر در قالب ۵ مؤلفه استفاده گردیده است. به منظور درک ارتباط متغیرهای حکمروایی مشارکتی و همچنین اختلاف میانگین اقدام به سنجش میزان ارتباط و سطح معناداری متغیرهای مستقل و وابسته، به صورت جداگانه و سپس به سنجش وابستگی هر دو متغیر نسبت به هم گردید. بدین منظور با توجه به فاصله

جدول ۶ نتایج آزمون تی در حکمروایی مشارکتی

فاصله اطمینان ۹۵ درصد		آمار تحلیلی				آمار توصیفی		مؤلفه ها
کران پایین	کران بالا	معنی داری	درجه آزادی	مقدار تی	اختلاف میانگین	انحراف معیار	میانگین	
۱/۳۲۸	۱/۳۱۷	۰/۰۰۲	۴۹	۴۲/۳۳	۰/۰۶۶۷	۰/۳۴۷	۱/۸۵	نهادی
۱/۴۵۸	۱/۲۱۸	۰/۰۰۱	۴۹	۱۲/۶۴۸	۰/۰۱۲۰	۰/۴۲۸	۲/۲۲	شفافیت
۱/۵۲۲	۱/۲۵۶	۰/۰۰۴	۴۹	۷/۹۸۶	۰/۰۱۳۳	۰/۶۲۴	۲/۴۸	پاسخگویی
۱/۴۶۵	۰/۲۸۵	۰/۰۰۵	۴۹	۰/۳۳۶	۰/۰۹۰۸	۰/۴۷۲	۲/۵۸	مشارکت
۱/۵۹۳	۱/۱۸۳	۰/۰۰۴	۴۹	۸/۰۲۹	۰/۰۶۶۷	۰/۴۳۴	۱/۴۲	قانونی

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

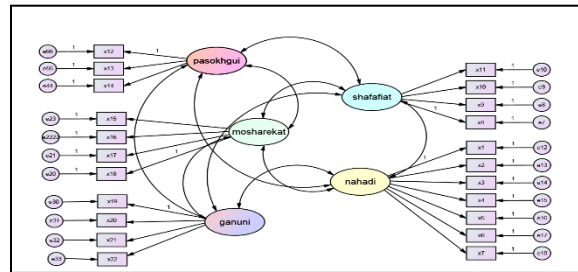
آزمون کای دو است، ولی با توجه به اینکه آزمون کای دو، در شرایط خاصی عمل می کند و اطمینان کامل از به وجود آمدن این شرایط وجود ندارد،

برای تعیین روابط بین متغیرها از معادلات ساختاری استفاده می کنیم که ترکیبی از تحلیل عاملی و تحلیل مسیر است. مهم ترین شاخص تناسب مدل،

متغیرهای تحقیق از برازش مناسبی برخوردار هستند و متغیر آشکار پنهان را اندازه گیری می کند. شاخص‌های برازش مدل در این تحقیق در جدول شماره ۶ قابل مشاهده است.

شاخص های دیگری نیز ارائه می شود. مهم ترین این شاخص ها عبارتند از: نیکویی برازش، نیکویی برازش تعدیل شده و شاخص ریشه‌ی دوم خطای تقریب. بر اساس محاسبات انجام یافته میزان وزن حکمروایی ۰٫۱۸ می‌باشد. جدول نشان می دهد که

شکل ۵ حل استاندارد شده مدل

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

جدول ۷ معیارهای برازش مدل تحقیق

نوع شاخص	معیار برازش مدل	مقدار	حد قابل قبول	نتیجه
شاخصهای مطلق (برازندگی مدل)	کای اسکوتر (CMIN)	۱۴۱/۵۱۹		
	درجه آزادی (DF)	۷۶		
	سطح معناداری (P)	۰/۰۰۰	کمتر از ۰/۰۵	ق ق
	نسبت کای آزادی (CMIN/DF)	۱/۸۶	بین ۱ تا ۵	ق ق
	ریشه میانگین مجذورات خطای برآورد (RMSEA)	۰/۰۳۴	۰/۱ به بالا	ق ق
شاخص های نسبی	شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۷۳۴	۰/۹ به بالا	غ ق
	شاخص نیکویی برازش اصلاح شده (AGFI)	۰/۶۴۹	۰/۹ به بالا	غ ق
	شاخص برازش اصلاح شده (NFI)	۰/۹۷۶	نزدیک به یک	ق ق
	شاخص توکر - لوئیس (TLI)	۰/۸۱۲	۰/۹ به بالا	غ ق
	شاخص برازندگی فزاینده (IFI)	۰/۸۳۶	۰/۹ به بالا	ق ق
	شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)	۰/۸۷۸	۰/۹ به بالا	ق ق
	شاخص برازش نسبی (RFI)	۰/۶۵۱	۰/۶ به بالا	ق ق
	شاخص برازش تطبیقی مقتصد (PCFI)	۰/۷۲۶	۰/۶ به بالا	ق ق
	شاخص برازش هنجار شده مقتصد (PNFI)	۰/۶۲۹	۰/۶ به بالا	ق ق

منبع: محاسبات تحقیق حاضر

۵ جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

یکی از اصلی‌ترین موانع فراروی مدیریت شهری به خصوص در کلان شهرها تفرق مدیریت شهری در عرصه‌ی سیاستگذاری، تصمیم‌سازی، برنامه‌ریزی، هدایت و نظارت است. مدیریت کلانشهری با رویکرد حکمروایی مشارکتی به دنبال ناکارآمدی رهیافت‌های سابق و گسترش ابعاد و مسائل شهرنشینی و عدم پاسخگویی مدیریت سنتی شکل گرفت. در این شیوه، مدیریت تمامی ذی‌نفعان و ذی‌نفعان شهری که در نظام شهری دارای نقش و کارکرد می‌باشند و به صورت تعاملی و در کنار هم با توجه به وظایف تعریف شده در چارچوب ساختاری همگرا ایفای نقش می‌نمایند. ویژگی مهم این نوع مدیریت مشارکتی، محلی‌گرا، رقابت‌پذیر، شفاف و قانونمندی می‌باشد تا بتواند توزیع قدرت، ثروت و زیرساخت‌ها را در جامعه شهری جامه‌ی عمل بپوشاند.

نتایج یافته‌های تحقیق حاضر با نتایج سایر تحقیق‌ها، از جمله: (سرور و همکاران، ۱۳۹۶) تحقیق‌پذیری مدیریت یکپارچه و حکمروایی شایسته، (امانپور و سجادیان، ۱۳۹۵)، آسیب‌شناسی مناطق کلانشهری، (علیان، ۱۳۹۷) (Hamilton, 2014)، تفرق‌های ساختاری و محتوایی مناطق کلانشهری همخوانی و سازگاری دارد.

بالاترین میانگین مؤلفه‌ها، مشارکت با ۲٫۵۸ و کمترین قانونی ۱٫۴۲ می‌باشد. با توجه به میانگین حالت متعادل جامعه توزیع ۳ می‌باشد که هر ۵ مؤلفه از حد وسط کمتر می‌باشند و حکمروایی مشارکتی در وضعیت نامناسبی است. همچنین میانگین مؤلفه‌ها ۲٫۱۱ می‌باشد که از عدد ۳ نیز کمتر است.

از مجموع مطالعات این برآمد حاصل می‌شود که: آسیب‌شناسی به اعتبار متغیرها نشان می‌دهد متغیرهای انعطاف‌پذیری نهادی، ساختار نهادی، آگاهی شهروندان از زمان اجرای برنامه‌ها، شفافیت

قوانین و انسجام قانونی یکی از حلقه‌های مفقوده مهم و اثرگذار در عدم موفقیت و عدم نهادینه شدن مدیریت کلانشهری در تهران را نشان می‌دهد.

- به عنوان پیشنهاد ضرورت دارد که نسبت به کالبدشکافی آسیب‌ها، تحلیل ظرفیت‌ها، بازاندیشی در جایگاه طرح و برنامه‌های مدیریتی در نظام برنامه‌ریزی کشور، توجه به مؤلفه‌های مغفول مانده در نظام بودجه‌ریزی و تخصیص منابع، ارزیابی پیامدهای فضای-اجتماعی طرح و برنامه‌ها و اقدامات مداخله‌ای به نام توسعه، رویکرد به نظریه‌ی برنامه‌ریزی به جای اصرار با نظریه در برنامه‌ریزی اندیشه کرد.

- ایجاد نهادهایی برای برنامه‌ریزی در راستای مدیریت یکپارچه شهری.

- تفویض اختیار مدیریت کلانشهرها به ساختار سلسله‌مراتبی با حضور نمایندگان شهری تهران با هدف حفظ منافع و امکانات شهری.

- در رویکرد سازمانی، همپایانی در ایجاد اشتراک و تعادل در اهداف بلند مدت سازمان‌ها بسیار مؤثر می‌باشد که سبب انعطاف‌پذیری سیستم در مطابقت با شرایط زمان و مکان و تغییرات محیط می‌شود.

- مهمترین مؤلفه در دستیابی به مدیریت یکپارچه شهری وحدت سازماندهی شده است. مراکز تصمیم‌گری و تصمیم‌سازی در کلانشهر تهران متعدد می‌باشد که این امر موجب عدم هماهنگی و وحدت رویه در اجرایی امور فرایندی و نهادی شده است. برای هدایت و ایجاد مدیریت یکپارچه شهری می‌بایست مراکز مختلف ادغام شده تا این سازمان رویکرد فراسازمانی و مطالعه در اجرا و پالایش طرح‌ها و برنامه‌ها در تهران را داشته باشد.

قدردانی:

این مقاله از طرح پژوهشی درون دانشگاهی با عنوان "تحلیل تطبیقی آسیب شناسی مناطق کلانشهری با تأکید بر حکمروایی مشارکتی نمونه موردی: کلانشهرهای اهواز و تهران" استخراج شده و هزینه آن توسط دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز تأمین گردیده است که بدین وسیله قدردانی می گردد.

- جامعیت در نظر گرفتن دامنه‌ی وسیعتری از عوامل اثر گذار در تدوین و ارزیابی پیامدهای منطقه‌ی کلانشهری
- فراگیری و هماهنگی در میزان همخوانی اجتماعی با اقتصادی حوزه های کالبدی در منطقه‌ی کلانشهری
- میزان پذیرش و پایایی مقبولیت یک سیاست در کلیه سطوح افقی و عمودی سازمان منطقه کلانشهری

منابع

- Akhgari, M., Moradi, M., Taleshi, M., & Moghadas, R. S. (2016). The Structural-Functional Research of Rural Settlements change in the North of Mashhad Metropolis. *International Journal of Humanities and Cultural Studies (IJHCS)*, 1(1), 2206-2523(in Persian).
- Aliyan, M. (2018). "Structural Requirements to Establish Effective Management in Metropolitan Regions in Iran in Framework of New Regionalism Approach." *Majlis and Rahbord* 25(94): 179-208(in Persian).
- Amanpour, Sajjad, Sajjadian, Mahyar, (2016), A pathological study on spatial organization and management of Tehran metropolis in accordance with the approaches and guidelines derived from the ideal of integrated management in the country, geography and urban planning of Zagros landscape, 8(30), 87-125(in Persian).
- Bai, X., Surveyer, A., Elmqvist, T., Gatzweiler, F. W., Güneralp, B., Parnell, S., Stafford-Smith, M. (2016). Defining and advancing a systems approach for sustainable cities. *Current opinion in environmental sustainability*, 23, 69-78.
- Braithwaite, J., Coglianese, C., & Levi-Faur, D. (2007). Can regulation and governance make a difference? *Regulation & Governance*, 1(1), 1-7.
- Calvillo, C. F., Sánchez-Mirallas, A., & Villar, J. (2016). Energy management and planning in smart cities. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 55, 273-287.
- Chang, Y., Lau, M., & Calogero, P. (2019). Participatory governance in China: analysing state-society relations in participatory initiatives in Suzhou. *International Development Planning Review*, 41(3), 329-352.
- Del Guercio, D., Dann, L. Y., & Partch, M. M. (2003). Governance and boards of directors in closed-end investment companies. *Journal of Financial Economics*, 69(1), 111-152.
- Dhir, S. (2019). The changing nature of work, leadership, and organizational culture in future ready organizations. *Corporate culture, Management, Leadership, Job redesign, Organizational Behavior, Innovation, Change*

- Management, Human Resources, VUCA.
- Dijkstra L, Poelman H, Veneri P. (2019). The EU-OECD definition of a functional urban area.
- Donaghy, M. M. (2020). Participation Meets Politics: Political Shifts and the Longevity of Participatory Governance Institutions. *PS, Political Science & Politics*, 53(1), 6-9.
- Dudek, M., & Wrzochalska, A. (2019). Between Competitiveness and Sustainability? Achievements and Dilemmas of Regional Policy in the Context of Economic Development of Rural Regions: the Case of Poland. *European Journal of Sustainable Development*, 8(2), 299-311.
- Emygdio, A. P. M., Degobbi, C., Gonçalves, F. L. T., & de Fátima Andrade, M. (2018). One year of temporal characterization of fungal spore concentration in São Paulo metropolitan area, Brazil. *Journal of Aerosol Science*, 115, 121-132.
- Felin, T., & Zenger, T. R. (2014). Closed or open innovation? Problem solving and the governance choice. *Research policy*, 43(5), 914-925.
- Gebhardt, C. (2020). The Impact of Participatory Governance on Regional Development Pathways: Citizen-driven Smart, Green and Inclusive Urbanism in the Brainport Metropolitan Region. *Triple Helix*, 6(1), 69-110.
- Gunningham, N. (2012). Regulatory reform and reflexive regulation: beyond command and control. In *Reflexive governance for global public goods*: MIT Press.
- Hamilton, D. K. (2014). *Governing metropolitan areas: Growth and change in a networked age*: Routledge.
- Hardoy J, Satterthwaite D, Stewart D. (2019). Small and intermediate urban centres: Their role in regional and national development in the Third World: Routledge.
- Khodashahi, Ali, Rahnamaei, Mohammad Taghi, Modiri, Mehdi, (2019), Strategic Analysis of Tehran Metropolitan Management Challenges with an Integrated Urban Management Approach, *Quarterly Journal of New Attitudes in Human Geography*, 11(2), 217-38 (in Persian).
- Laffan, L. (2012). A new way of measuring openness: The open governance index. *Technology Innovation Management Review*, 2(1), 18-24.
- Lam, P. T. & ,Yang, W. (2017). A study of the costs and benefits of smart city projects including the scenario of public-private partnerships. *International Journal of Urban and Civil Engineering*, 11(5), 600-605.
- Lovan, W. R., Murray, M., & Shaffer, R. (2017). *Participatory governance: planning, conflict mediation and public decision-making in civil society*: Routledge.
- McGuire, M. (2006). Collaborative public management: Assessing what we know and how we know it. *Public administration review*, 66, 33-43.
- Pestoff, V., & Hulgård, L. (2016). Participatory governance in social enterprise. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary*

- and Nonprofit Organizations, 27(4), 1742-1759.
- Polk, M., & Knutsson, P. (2008). Participation, value rationality and mutual learning in transdisciplinary knowledge production for sustainable development. *Environmental education research*, 14(6), 643-653.
- Rayle, L., & Zegras, C. (2013). The emergence of inter-municipal collaboration: Evidence from metropolitan planning in Portugal. *European Planning Studies*, 21(6), 867-889.
- Salim, W., & Hudalah, D. (2020). Urban governance challenges and reforms in Indonesia: towards a new Urban Agenda. In *New Urban Agenda in Asia-Pacific* (pp. 163-181): Springer.
- Sarvar, R. (2017). "Analysis of factors affecting the realization of an integrated urban management using factor analysis (Case Study Metropolis Tehran)." *Geography* 15(52): 37-49 (in Persian).
- Scott, C. (2004). Regulation in the age of governance: The rise of the post-regulatory state. The politics of regulation: Institutions and regulatory reforms for the age of governance, 145, 148.
- Speer, J. (2012). Participatory governance reform: a good strategy for increasing government responsiveness and improving public services? *World development*, 40(12), 2379-2398.
- Statistical Yearbook of Tehran Province, (2016). Statistical Center of Iran (in Persian).
- Stead, D., & Meijers, E. (2009). Spatial planning and policy integration: Concepts, facilitators and inhibitors. *Planning Theory & Practice*, 10(3), 317-332.
- van der Jagt, A. P., Elands, B. H., Ambrose-Oji, B., Geróházi, É., Møller, M. S., & Buizer, M. (2017). Participatory governance of urban green spaces: trends and practices in the EU. *NA*, 28(3), 11-40
- Willison, D. J., Trowbridge, J., Greiver, M., Keshavjee, K., Mumford, D., & Sullivan, F. (2019). Participatory governance over research in an academic research network: the case of Diabetes Action Canada. *BMJ open*, 9(4), 1-9
- Wood, C. (2006). Scope and patterns of metropolitan governance in urban America: Probing the complexities in the Kansas City region. *The American Review of Public Administration*, 36(3), 337-353.
- Yang, L. (2017). Types and institutional design principles of collaborative governance in a strong-government society: The case study of desertification control in northern China. *International Public Management Journal*, 20(4), 586-623.
- Zamani, B., & Arefi, M. (2013). Iranian new towns and their urban management issues: A critical review of influential actors and factors. *Cities*, 30, 105-112.
- Zientara, P., Zamojska, A., & Cirella, G. T. (2020). Participatory urban governance: Multilevel study. *Plos one*, 15(2), 90-95.